

NORRA KEEL

Erakool Generumi norra keele õpe põhineb kommunikatiivsele keeleõppemeetodil, kus pearõhk on õpitavas keeles suhtlemisel. Õpetuse põhiprintsiip on spiraalsus - õpitud keelematerjali pidev kordamine kõrgemal astmel. Arendatakse kõiki kommunikatiivseid oskusi: kõnelemist ja kuulamist auditoorselt; lugemist ja kirjutamist peamiselt iseseisva tööna. Auditoorsele tööle peaks lisanduma iseseisev töö samas või suuremas mahus. Keelestruktuuride ja grammatika õpetamisega toetatakse suhtlemiseks vajaliku keeleoskuste omandamist.

Õppemaht: 15-120 õppenädalat/ 60-480 ak/t. Norra keele õpe toimub 4 tasememoodulina algastmest (0) kuni keskastmeni (B1+), kusjuures iga mooduli õppemaht on 60-120 ak/t ehk 15-30 õppenädalat. Õppe kogumaht on 480 ak/t, millele sisandub iseseisev töö samas või suuremas mahus.

Õpingute alustamise tingimus: põhiharidus; iga õppemooduli edukas lõpetamine on eelduseks jätkamisele järgmise mooduliga.

Õppekeel: eesti, norra

Koolitaja: Britta Tamverk

Õpperuumid aadressil Jõe 5, Tallinn on piisavad ja sisustatud õppekavas seatud eesmärkide täitmiseks ja oskuste omandamiseks (64m², televiisor, grafoprojektor, video- ja audiovahendid) ning vastavad õigusaktides sätestatud tervisekaitseõuetele; firmasisese koolituse puhul toimub õppetöö selleks kohandatud ja sobivates ruumides.

Õpetuse eesmärk

Norra keele õpetusega taotletakse, et õppija saavutab keeleoskuse taseme B1/B1+, mis võimaldab

- norra keeles suhelda;
- keelekeskkonnas iseseisvalt hakkama saada;
- lugeda ja mõista norra keelseid tekste;
- kirjutada mitteametlikke ja ametikirju;
- täita norra keelt vajavaid tööülesandeid.

Õppija orienteerub üldiselt Norra kultuuris ning tunneb Norra ühiskonna eripära ja suhtub tolerantselt teistesse rahvustesse, kultuuridesse ja keeltesse.

Õppetegevused

Kõnelemisoskuse arendamine:

hääldusbaasi formeerimine, hääldusvigade korrigeerimine, õige intonatsiooni harjutamine; dialoogid, rollimängud, intervjuud, vaidlused; teksti häälega lugemine, loetud ja kuuludud teksti või dialoogi jutustamine, interpreteerimine; olmesuhtlus, situatsioonist tulenev suhtlus, probleemülesannete lahendamine; ettekanded, kõned.

Kuulamisoskuste arendamine:

autentse ja aktsendiga norra keele kuulamine lindilt, dialoogide läbiharjutamine; autentse häälduse ja intonatsiooni imiteerimine; emotsioonide ja formaalse- mitteformaalse kõne eristamine; ülesannete täitmine kuuldu põhjal: vajaliku informatsiooni eristamine kuuldust, küsimustele vastamine, lünkade täitmine, piltide järjestamine, pildi või kujutise vastavusse viimine kuulduga, õige ja vale informatsiooni eristamine.

Lugemisoskuste arendamine:

olme-, ametlike, ajakirjanduslike, adapteeritud ja adapteerimata tekstide lugemine; selektiivse ja põhjaliku lugemistehnika harjutamine; tundmatu teksti lugemine sõnaraamatuga, tõlkimine; tundmatu teksti lugemine ilma sõnaraamatuta, võõraste sõnade tähenduste tuletamine kontekstist; lugemisharjutused: tekstilõikude järjestamine, pealkirjastamine, valikvastused, küsimuste esitamine, küsimustele vastamine, tõesed- väärad väited; loetu refereerimine, kokkuvõtte tegemine.

Kirjutamisoskuste arendamine:

õigekirja harjutused; ankeedi täitmine, c.v. koostamine, märkmete tegemine, teadete, post-kaartide, kirjade kirjutamine; avalduste, kuulutuste, formaalsete kutsete, kutsetele vastuste, narratiivse ja arutleva kirjandi, ettekande, kõne kirjutamine.

I MOODUL - ALGASTE

Eesmärk: lihtsamates igapäevasisituatsioonides vajaliku norra keele oskuse omandamine astmel A1/A1+

Õppemaht: Statsionaarne õpe: 15 – 30 õppenädalat
Auditoorne õpe: 60-120 tundi
- teoreetiline: 30-60 tundi
- praktiline: 30-60 tundi
Iseseisev töö 30-120 tundi

Teemad:

sõnavara, kuulamine, lugemine, vestlus

Tervitused ja hüvastijätt
Tähestik, oma nime tähthaaval ütlemine
Arvsõna
Põhilised hääldusreeglid

Esitlemine ja tutvustamine

Maad ja rahvad, päritolu
Tööd ja ametid, töökoht
Isiklike küsimuste esitamine

Perekond ja sugulased
Sõbrad ja tuttavad
Igapäevane elu ja harjumused
Tüüpiline päev, nädal

Isiklikud eelistused ja huvid

Arvamuse väljendamine

Ilmastikuolud

Inimeste välimuse kirjeldamine
Riideesemed, riietumine
Toidupoes sisseostude tegemine
Toiduainete nimetused
Viisakusväljendid poes
Pangas ja postkontoris asju ajamas
Viisakusväljendid pangas ja postkontoris
Külaliste vastuvõtmine, komplimendid
Viisakusväljendid söögi-joogi pakkumisel
Suhtlemine telefoni teel, kutsumine
Kohtumise kokkuleppimine
Reisimine:
- tee juhatamine ja küsimine
-piletite broneerimine ja ostmine

Grammatika:

Isikulised ja omastavad asesõnad

Tegusõna “olema” ja “omama” pööramine
olevikus

Sõnade järjekord lauses
Omadussõna nimisõna tähenduses
Küsisõnad Küsiv lauseehitus,
Nimisõna sugu
Umbmäärane artikkel öeldistäites Teonimi
Nimisõnade käänamine arvus

Oleviku moodustamine
Eessõnad ajamäärustes
Enesekohased ja omastavad asesõnad
Infinitiivi tunnus, infinitiivi ja oleviku
kasutamine vastavates struktuurides,
Objekti asesõnad
Sagedust näitavad määrsõnad
Lausestruktuur “det er...” ja “det regner”
harjutamine
Omadussõna käänamine soos ja arvus
Omadussõna ühildumine nimisõnaga
Modaalteigusõnad “kan”;
nimi- ja omadussõna ühildumine

Modaalteigusõnad “vill” ja “må”

Käskiv kõneviis

Tegusõna “olema” ja “omama” minevikus
Artikli kasutamise põhireeglid
Eessõnad kohamäärustes
Lihtmineviku moodustamine
– reegliparased ja ebareegliparased
teigusõnad

II MOODUL - ELEMENTAARASTE

Eesmärk: igapäevasituatsioonides ja lihtsamas vestluses vajaliku norra keele omandamine astmel A2/A2+

Õppemaht: Statsionaarne õpe: 15 – 30 õppenädalat
Auditoorne õpe: 60-120 tundi
- teoreetiline: 30-60 tundi
- praktiline: 30-60 tundi
Iseseisev töö 30-120 tundi

Teemad:

sõnavara, kuulamine, lugemine, vestlus

Esitlemine ja tutvustamine, tutvumine
Väärtushinnangud, arvamuse väljendamine

Igapäevane elu ja harjumused
Rutiin, tööpäev, töönädal

Kodu ja sisustus, esemed erinevates
tubades, köögis, jne., maja ümber

Välimus ja iseloom
Inimeste kirjeldamine ja iseloomustamine

Hobid ja harrastused
Sport ja spordialad
Vaba aja veetmine
Tervis ja tervislikud eluviisid
Kehaosade nimetused ja haigused

Üldarsti ja hambaarsti juures

Tööd ja ametid, töökohad, vajalikud omadused
Erinevate elukutsete eelised ja puudused

Restoranis söömine, tellimuse esitamine
Arve esitamine, söögid, joogid
Viisakusväljendid restoranis
Erinevad poed ja kaubad
Reisimine: reisimuljed, reisi planeerimine,

piletite ja hotelli broneerimine, piiri ületamine
Elulugu, c.v. kirjutamine
Lapsepõlvemälestused
Tööavaldus
Tulevikuplaanid
Telefonivestlus: kohtumise määramine,
külla kutsumine, teenuste tellimine telefoni teel
Külaliste vastuvõtt: viisakusväljendid
Aastaajad ja ilmastiku olud,
Isikliku arvamuse esitamine aastaegade kohta
Tähtsamad pühad ja tähtpäevad Eestis ja
Norras, traditsioonid, kombed

Grammatika:

Isikulised, omastavad ja
refleksiivsed asesõnad
Küsimuste moodustamine
Infinitiiv
Lihtoleviku kasutamine
Eessõnad ajamäärustes
Sagedust näitavad määrsõnad
Eessõnad ajamäärustes
Eessõnad kohamäärustes
“det fins”, “det ligger”, “det står” konstruktsioon,
ümberpööratud sõnajärjekord lauses,
näitavad asesõnad
“olema” ja “omama” oleviku kasutamine
Omadussõnade võrdlusastmed
Omadussõna ja nimisõna ühildumine soos ja arvus
Modaaltegasõnad: kan, vil, skal, må
määrsõnad

nimisõna käänamine
isikulised ja omastavad
asesõnad
„olema” ja “omama” pööramine olevikus ja
lihtminevikus
Umbmäärase ja määratud artikli
kasutamise põhireeglid
Lihtmineviku kasutamine
„Synes”, “tenke” ja “tro” kasutamine arvamuse
avaldamisel
modaaltegasõnad kan, vil ja skal
mye, många kasutamise reeglid

Nimisõnade käänamine soos ja arvus
Täismineviku ja ennemineviku moodustamine ja
kasutamine,
eessõnad kohamäärustes
Täismineviku ja ennemineviku moodustamine

Tuleviku moodustamine
eessõnad ajamäärustes
Tingiv kõneviis

Modaaltegasõnad ja tingiv kõneviis
Oleviku ja mineviku ajad
Tingiv kõneviis
Passivi moodustamise põhireeglid

III MOODUL - MADALAM KESKASTE

Eesmärk: omandada oskus ja teadmised üldistel teemadel vestlemiseks, lugemiseks, lihtsama ajakirjanduslike teksti lugemiseks ja lihtsamate ametikirjade kirjutamiseks norra keeles astmel B1.

Õppemaht: Statsionaarne õpe: 15 – 30 õppenädalat
Auditoorne õpe: 60-120 tundi
- teoreetiline: 30-60 tundi
- praktiline: 30-60 tundi
Iseseisev töö 30-120 tundi

Teemad:

sõnavara, kuulamine, lugemine, vestlus

Tervitamine, esitlemine,
komplimentide tegemine,
vabandamine, imestuse väljendamine,
hüvastijätt, viisakad vestlusteemad.

Kirjakirjutamine, kirja aluse ja
lõpu viisakusväljendid, õnnesoovid

Positiivse hinnangu andmine, väärtushinnangud

Vaba aeg, hobid
Ettepaneku tegemine, ettepanekule vastamine,
meeldivad ja ebameeldivad tegevused
arvamuse avaldamine
Oma seisukoha esitamine ja teise isiku veenmine
asja kirjeldamine, iseloomustamine

Riidepoes riideid valimas, mood ja eelistused

Inimeste kirjeldamine ja iseloomustamine,
võrdlemine unistuste mees ja naine, sõber, kolleeg
Kodusisustus, remont, unistuste kodu

Tee juhatamine ja küsimine,
abi palumine, ebakindluse, kergenduse väljendamine

Reisimine, reisimuljed, unistuste reisisiht

Raadio, televisioon,
elistamine, oma arvamuse avaldamine ja
põhjendamine, võrdlemine

Teater, kino eelistamine, oma arvamuse avaldamine
ja põhjendamine, võrdlemine

Kirjandus, ajakirjandus

Grammatika:

küsimuste moodustamine
lihtmineviku ja täismineviku
kasutamine

arvsõnad ja järgarvud

määrsõnad ja eessõnu sisaldavad
väljendid

nimisõna käänamine

omadussõna käänamine

omadussõna võrdlusastmed ning
ja lausestruktuurid nende kasutamiseks
eessõnad, omadussõnade käänamine,
lausestruktuurid

“det fins”, “det ligger” ja “det
står”

Eessõnad, sidesõnad, käsikiv kõneviis

artiklite ja eessõnade kasutamine
geograafilistes nimedes ja pärisnimedes
olevik, lihtminevik, täisminevik,
enneminevik, omadussõnade
võrdlusastmed, “det”-laused,
kõrvallause, sidesõnad

olevik, lihtminevik, täisminevik,
enneminevik, omadussõnade
võrdlusastmed, “det”-laused,
ümberpööratud sõnajärg kõrvallauses
olevik, lihtminevik, täisminevik

Eelistamine, oma arvamuse avaldamine ja põhjendamine, võrdlemine

enneminevik, omadussõnade võrdlusastmed, "det laused", passiv

IV MOODUL - KESKASTE

Eesmärk: üldistel teemadel vabalt vestlemiseks, vaidlemiseks, lugemiseks ja ametikirjade kirjutamiseks vajaliku norra keele omandamine astmel B1+

Õppemaht: Statsionaarne õpe: 15 – 30 õppenädalat

Auditoorne õpe: 60-120 tundi

- teoreetiline: 30-60 tundi

- praktiline: 30-60 tundi

Iseseisev töö 30-120 tundi

Teemad:

sõnavara, kuulamine, lugemine, vestlus

Norra traditsioonid ja pühade kombed, rõõmu väljendamine, võrdlemine, eelistused, üllatuse väljendamine

Elulugu, c.v., tööavaldus, tööintervjuu oma arvamuse avaldamine, põhjendamine

Töö ja töötingimused, tööde eelised ja puudused, unistuste töö

Suhtumine rahasse, võlgadesse.

Oma arvamuse avaldamine, teise isiku viisakas katkestamine, ärrituse väljendamine
Soorollid, nõustumise ja erimeelsuste väljendamine

Restoranis einestamine, tervislik toitumine, toitumisharjumused ja eelistused, retseptid

Perekond ja peresuhted, olulised inimesed sinu elus, lapsepõlve mõjutused,

Probleemid, lahendused
Kultuurierinevused suhtlemised, kultuurišokk
Kõne alustamine, kaastunde avaldamine,

Arusaamise väljendamise, kahtlemine, rahulolu väljendamine

Keskkond, globaalprobleemid, seisukohavõtt, Kõne, ettekande esitamine

Teadus, tehnika, avastused, Reageerimine teiste arvamustele, kommenteerimine, kõneaine vahetamine

Oma maa ja Norra ajalugu, kirjandus, kultuur, tähtsamad tegelased, kahe maa võrdlus

Grammatika:

Ajavormid: olevik, lihtminevik, täisminevik, enneminevik, omadusõnade võrdlusastmed

“det”-lausad, eessõnad

ajavormid, omadusõnade erinevate võrdlusastmed

sõnajärjekord lihtlauses ja

liitlauses, passiv

omastavad asesõnad, ajavormid, eessõnad, sidesõnad

nimisõnade ja omadussõnade käänamine

ajavormid, tingiv kõneviis, eessõnad, sidesõnad, sõnajärg lauses

“utbrytning”, kõrvallaused, sõnajärg lauses

tuleviku moodustamise erinevad viisid

ajavormid, sidesõnad, nimisõnade käänamine, sõnajärg lauses

võrdluses kasutatavad lause konstruktsioonid, ajavormid, infinitiiv, sidesõnad, eessõnad

Õpitulemused

Norra keele õppe edukalt lõpetanu

teab

- sõnu ja väljendeid keskastme B1/B1+ tasemele nõutavas mahus,
- põhilisi hääldus- ja intonatsioonireegleid,
- põhilisi grammatikareegleid,
- ametikirja koostamise põhimõtteid,
- Norra kultuuriruumi käitumis- ja suhtlemisnorme .

oskab

- kasutada omandatud keeleteadmisi kõnes ja kirjas,
- väljendada oma teadmisi, mõtteid, arvamusi ja seisukohti igapäevases mitteerialases suhtluses kirjalikult ja suuliselt,
- kasutada keelekäsiraamatuid ja lugeda kohaldamata ajakirjanduslikke ja kirjanduslikke tekste sõnaraamatu abil,
- arusaadavalt hääldada ja mõista autentset, tugeva aktsendi või eripärata kõnet;
- norra keelt astmel B1/B1+.

Osaoskuste õpitulemused

Kuulamine

Norra keele õppe edukalt lõpetanu

- mõistab omandatud keelematerjalil põhinevat vestlust,
- mõistab raadio- või televisiooni- olmeinformatsiooni põhisisu,
- eristab fakte ja vajalikku informatsiooni võõrast suulisest keelest,
- suudab täita suuliselt antud tööülesandeid ainekavas esitatud teemadel.

Kõnelemine

Norra keele õppe edukalt lõpetanu

- räägib arusaadava hääldusega,
- oskab vestelda ainekavas esitatud teemadel,
- väljendab oma suhtumist, arvamust ja mõtteid ladusalt ja kohase intonatsiooniga,
- kasutab teema- ja situatsioonikohast sõnavara ja idiomaatikat.

Lugemine

Norra keele õppe edukalt lõpetanu oskab

- loetud tekstist eristada olulist teavet ebaolulisest,
- loetud tekstist leida vajalikke fakte või detaile,
- loetu kirjalikult või suuliselt kokku võtta,
- sõnaraamatu abil tarbeteksti tõlkida.

Kirjutamine

Norra keele õppe edukalt lõpetanu

- järgib põhilisi õigekirjareegleid, kirjutab arusaadavalt ja loogiliselt,
- väljendab kirjalikult oma suhtumist, soove, arvamust, vajadusi;
- teab kirjaliku formaalse ja mitteformaalse teksti koostamise põhimõtteid,
- oskab kirjutada lihtsamaid ametikirju iseseisvalt.

Keeleteadmised

Norra keele õppe edukalt lõpetanu

- teab põhilisi grammatikareegleid ja oskab neid praktikas kasutada,
- räägib ja kirjutab arusaadava grammatikaga,
- kasutab olukorrale ja formaalsusastmele vajalikke keelestruktuure,
- oskab lauseosi liitlauseteks ja lauseid tekstiks siduda.